

Magas-Bakony Környezetvédelmi Egyesület

8425 Lókút Papod u. 38.

e-mail: info@magasbakony.hu

web: <http://www.magasbakony.hu/>

Iktatószám: MB/17/2008.

Tárgy: Fellebbezés szélerőmű építési engedélyével szemben

Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal Főigazgatója

1024 Budapest, Margit körút 85. 1537 Budapest, Pf. 345

Tisztelt Cím,

A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal Székesfehérvári Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság MKEH-TMBF-SZF--2373/24/2007. számon hozott határozata szerint építési engedélyt kapott a Hárskút 013/12 HRSZ-ra tervezett szélerőmű.

Az említett határozatot ezúton

megfellebbezzük,

azaz kérjük, hogy a másodfokú hatóság a szóban forgó építési engedélyt megsemmisíteni szíveskedjen.

INDOKOLÁS

1. ELŐZMÉNYEK

Az engedély tárgyát képező szélerőművet az engedélyes azok után kívánja a Hárskúti medencében felépíteni, hogy az általa korábban ugyanerre a területre tervezett 30 toronyból álló szélerőműtelep terve megbukott. A terv azért bukott meg, mert a szélerőműtelep engedélyezési eljárása a helyi környezetvédő szervezetek által gyakorolt civil kontroll miatt visszakerült a törvényes mederbe, azonban a beruházó az immár jogszerűen folyó eljárás követelményeit nem tudta teljesíteni.

A szélerőműtelep tervét most egy ipartelep koncepciója váltotta fel, amelynek az elemei:

- (a) 330 kW szélerőmű
- (b) 180 kW biogáz üzem
- (c) 300 kW naperőmű
- (d) pelletáló üzem
- (e) tároló és szárító csarnok az erdei aprítéknak

Az engedélyes az ipartelepet kivehetően elemenként kívánja engedélyztetni, mintha azok környezeti hatásai, elkülöníthetők lennének, nem pedig egymásra rakódva növelnék a belőlük fakadó környezeti kockázatokat.

A szervesen összekapcsolódó beruházások összeadódó környezeti hatásainak figyelembevétele nem idegen a szakhatóságként eljáró Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség engedélyezési gyakorlatától. A felügyelőség a pl. a 2008. április 22-én kelt, 34077/08 számon iktatott határozatában előírja, hogy:

„Részletesen ismertetni kell a jelenlegi tájhasználatot, a területen már kialakítás alatt lévő kecskefarmmal együtt, hiszen a jelenlegi beruházás szervesen kapcsolódik ahhoz.”

Az engedélyező hatóságok a biogáz üzem tervéről tudomással bírnak, hiszen az egy éppen most folyó eljárásnak a tárgya (a Műszaki Biztonsági Hatóságnál MKEH-MMBH-SZF-12/2008., előadó Törökyné Szűcs Judit, a Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségnél 421/2008, ügyintéző Farkas Béla). **Hasonlóképpen tudomással bír az egész ipartelep és valamennyi létesítmény tervéről az engedélyező hatóság által megkeresett hárskúti jegyző, úgysis, mint a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerint a helyi ügyekben illetékes elsőfokú környezet- és természetvédelmi hatóság**

http://www.magasbakony.hu/szeleromu/Harskut_jkv_2008jan.pdf

Az engedélyben azonban nem tükröződik, hogy a hatóságok figyelembe vették volna az együttes hatásokat (pl. zajhatást).

Megítélésünk szerint az engedélykérelem elbírálásának ez a módja ahhoz hasonló, mintha a fent említett szélerőműtelep zajhatását, látványát stb. a hatóság **széltornyoként** vizsgálta volna, ami szakmailag is, jogilag is elfogadhatatlan.

2. A SZÉLTORONY EGYES KÖRNYEZETI HATÁSAI

Álláspontunk szerint a hatóságok a széltorony leglényegesebb környezeti hatásait nem vizsgálták kielégítően. Ezek a következők:

A tájra és a tájképre gyakorolt hatás

A megyei rendezési terv (MTrT) szerint Hárskút teljes területe tájképvédelmi övezet, amelyben az 54/2005. (V. 19.) MÖK határozat szerint:

„Szélerőmű és szélerőműpark telepítése az ökológiai hálózat övezeteiben, valamint a tájkép- és településképvédelmi szempontból értékes területeken nem javasolt. A telephely kiválasztásnál figyelemmel kell lenni a természet-, táj-, tájkép- és településképvédelmi feltételekre.”

A fent említett, Hárskút és Lókút térségébe tervezett szélerőművek engedélyezési eljárásában szakhatóságként résztvevő Balaton-felvidéki Nemzeti Park az elutasító szakhatósági állásfoglalásában foglaltak szerint:

„Tekintettel arra, hogy a tervezett létesítmények nem illeszkednek a bakonyi tájba, ezért a tájképvédelmi elvekkel ellentétes a telepítésük.”

A KvVM Természetvédelmi Hivatala által kiadott „Szélerenergia és természetvédelem”

http://www.magasbakony.hu/szeleromu/Szelenergia_es_termeszetvedelem.pdf

tartalmazza azokat a szakmai irányelveket a megfelelő jogszabályi hivatkozásokkal együtt, amelyek szerint (10-11.o.):

„Elhelyezést kizáró okok

Szélerőmű nem telepíthető

- ökológiai hálózat területein...
- ...tájképvédelmi övezetekben...”

Megemlítjük, hogy a Fejér Megyei Bíróság K.22.794/2005/46. számon kelt, az említett szélerőműtelep engedélyezési eljárásában (a továbbiakban: Első Szélerőmű Per) hozott ítéletében

http://www.magasbakony.hu/szeleromu/Itelet_2007.pdf

ennek a dokumentumnak a relevanciáját hangsúlyozza, amikor megállapítja (13.o.), hogy

*A bíróság itt jegyzi meg, hogy ugyan a témakörben a vonatkozó hatásvizsgálati jogszabály egyértelműen meghatározza az eljárási szabályokat, azonban maga a szakma is megfelelő segítséget adott ehhez, amikor 2005. májusában megjelent a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Természetvédelmi Hivatala már említett kiadványa a „Szélerenergia és természetvédelem” címmel. Ezen kiadvány lényegében a **kialakult, illetve elvárható szakmai gyakorlatot** (kiemelés tőlünk -- MBKE) mutatja be a szélerőművek engedélyezésével kapcsolatban.*

A tájvédelmi szakhatóságként eljáró környezetvédelmi felügyelőség az egyébként a szélerőmű megépítését támogató szakhatósági állásfoglalásában rögzíti ugyan, hogy a tervezett szélerőmű tájképvédelmi övezetre és az ökológiai hálózatra esik, ezt a megállapítást azonban nem követi az a szakmailag egyetlen elfogadható következtetés, hogy éppen ezért nem támogatható a szélerőmű engedélykérelme.

Megemlítjük, hogy az Első Szélerőmű Per folyamán vizsgálat tárgyává tettünk számos szélerőmű beruházást mindösszesen hozzávetőleg 300 szélatoronnyal, de olyat nem

találtunk, amelyben ezek az erőművek egyidejűleg estek volna tájképvédelmi övezetre és az ökológiai hálózatra.

A Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség már említett, 34077/08 sz. határozatában az ugyancsak a Hárskúti-medencébe tervezett oktatóközpontról foglaltakat maradéktalanul érvényesnek tartjuk a szélerőműre is (13-14.o), pl.:

„A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 7. § (2) bekezdés a) pontja szerint gondoskodni kell az építmények külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájbaillesztésről. Továbbá a 7. § (2) bekezdés c) pontja szerint a területfelhasználás során kiemelt figyelmet kell fordítani természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére, valamint a 7. § (2) bekezdés h) pontja rendelkezik arról, hogy biztosítani kell a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását.”

A felügyelőség az engedélyben a fenti szakmai irányelvekkel ellentétes megítélését nem indokolta. Megítélésünk szerint ez a szakhatósági állásfoglalás szakmailag megalapozatlan és így elfogadhatatlan.

A tervdokumentáció részét képező tájvédelmi fejezet a szélerőmű közvetlen hatásterületét (tájképvédelmi szempontból) egy 100 m-es sugarú kör területében állapítja meg, majd a vizsgálódásait, megállapításait is erre a területre korlátozza.

Álláspontunk szerint a (tájképvédelmi) közvetlen hatásterület ilyenén történő megállapítása rendkívül súlyos szakmai hiba, ezért a tervdokumentációnak ez a része értéktelen, irreleváns, a szakhatósági döntés megalapozására alkalmatlan.

Nyilvánvaló, hogy egy szélerőmű egyes környezeti hatásaihoz más-más nagyságú közvetlen hatásterület társul, amelyek közül a legnagyobb éppen a vizualitással kapcsolatos tájképi hatás. Megbízhatóan alátámasztja ezt a vélekedést pl. az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 32215-1-1/2006. számú hirdetménye, amely egy szélerőmű közvetlen hatásterületét 1200 m-ben állapította meg:

http://www.magasbakony.hu/szeleromu/kozvetlen_hatasterulet=1200m.pdf

Megállapítható, hogy magában a tervdokumentációban szereplő látványterv valamennyi nézőpontja kívül esik a 100 m sugarú körön, ami szintén azt jelzi, hogy a szélerőmű közvetlen hatásterülete nagyobb, mint ez a szűk terület.

Szélerőművek ismert vizuális hatása pl. a forgó lapátkerekekről ritmikusan visszaverődő napfény, a potenciálisan epileptogén (ld. pl. G. Harding et al. (2008): *Wind turbines, flicker, and photosensitive epilepsy: Characterizing the flashing that may precipitate*

seizures and optimizing guidelines to prevent them – Epilepsia on-line) ún. „diszkóhatás”. A szakhatóságként eljáró ÁNTSZ ezt a hatást nem vizsgálta.

A tervdokumentációban foglalt látványterv megítéléséhez megemlítjük, hogy a tervezett 66 m összmagasságú szélerőmű helyétől 603 m-re északnyugatra (tehát a nézőpontokból szemlélve távolabb) áll egy 60 m magas szélmérő torony (EOV X 206895, EOV Y 555115, 479 mBf). Sajnos, ezt a szélmérő torony a látványtervekhez használt digitális háttereken **nem látható**, pedig a vége 1-2 m pontossággal ugyanabban a magasságban van, mint a tervezett széltorony teteje. Mivel azonban – a falu belterületéről szemlélve – ez a mérőtorony a környezetéből jobban kiemelkedik, mint a látványterven a tervezett szélerőmű, így erősen kétséges, hogy a látványtervek valóságként mutatják be a táj és a tervezett széltorony kapcsolatát. Emlékeztetünk rá, és nem emeli a látványterv valóságtartamába vetett hitünket, hogy az Első Szélerőmű Per során bizonyítást nyert, hogy a környezeti hatástanulmány részét képező, ugyanezen beruházó által készített látványterv is tévesen, a valóságosnál kedvezőbben ábrázolta a széltornyokat.

Megemlítjük továbbá, hogy pl. az 5-ös számú nézőpontnak még a környezete sem hasonlít arra, ami azt a területet a valóságban övezi. A látványterv a nézőpontok koordinátáit nem dokumentálja, így a látványterv gyakorlatilag ellenőrizhetetlen.

Végezetül, a szakhatóságként eljáró Nemzeti Közlekedési Hatóság Légiközlekedési Igazgatósága által a 16 m hosszú rotorlapátokra megkövetelt 5 m piros, 5 m fehér, 5 m piros színsávok a rotor megjelenését a látványtervekkel ábrázoltakkal ellentétben olyan mértékben változtatják meg (gyakorlatilag piros rotort ír elő a hatóság), ami a bemutatott látványterveket végképp alkalmatlanná teszi a tájvédelmi szakhatóság döntésének a megalapozására.

Zajhatás

A szélerőmű zajhatásának becsléséhez a tervdokumentáció a nemzeti MSZ 15036 és a dán 301/1991 hangterjedési szabványt használja.

Mivel a Magyar Szabványügyi Testület ebben illetékes „Zaj” Műszaki Bizottsága az Első Szélerőmű Per folyamán tett, 2006. őszén kelt állásfoglalása (melléklet) szerint az MSZ 15036 nem alkalmas szélerőművek zajhatásának a meghatározására, ezért a dokumentáció ezen része irreleváns. Megdöbbenőnek tartjuk, hogy a beruházó az MSZT állásfoglalás után még egyáltalán megpróbálkozik ennek a számítási eljárásnak az alkalmazásával.

Örömkre szolgál azonban, hogy – alkalmas nemzeti szabvány híján – a beruházó az Első Szélerőmű Perben általunk javasolt dán szabvány jelentőségét felismerte és azt ebben a dokumentációban alkalmazni is megpróbálta. Az immár közös felismerés lényege, hogy a szélerőmű, mint hangforrás rendelkezik olyan tulajdonságokkal, amelyek a nemzeti szabványok körén túlmutató, azoktól eltérő számítási eljárások alkalmazását teszik szükségessé. Ezek a tulajdonságok a legalábbis a következők:

- (a) a szélerőművek magasan a talaj felett, az atmoszférikus refrakciót előidéző szélesebbég-gradiensek zónájában lévő hangforrások (kezelhető a dán 301/1991 szabvánnyal)
- (b) a szélerőművek kibocsátási spektrumát markáns alacsonyfrekvenciás komponens (20-100 Hz) jellemzi (kezelhető az ISO 1996-1:2003 szabvánnyal)
- (c) a szélerőműveknek jellemzően ritmikusan lüktető hangjuk van, részben azért, mert a lapátzaj modulálja a generátorzajt (kezelhető az ISO 1996-1:2003 szabvánnyal)
- (d) esetleges tonalitás (kezelhető az ISO 1996-1:2003 szabvánnyal)

Table A.1 — Typical level adjustments based on sound source category and time of day

Type	Specification	Level adjustment dB
Sources of sound	Road traffic	0
	Aircraft	3 to 6
	Railway ^a	-3 to -6
	Industry	0
Source character	Regular impulsive ^b	5
	Highly impulsive	12
	High-energy impulsive	See Annex B
	Prominent tones ^c	3 to 6
Time period	Evening	5
	Night	10
	Weekend daytime ^d	5
<p>^a The railway adjustments do not apply to long diesel trains or to trains travelling in excess of 250 km/h.</p> <p>^b Some countries apply objective prominence tests to assess whether sound sources are regular impulsive.</p> <p>^c If the presence of prominent tonal content is in dispute, then ISO 1996-2 provides measurement procedures that should be used to verify its presence.</p> <p>^d The weekend daytime adjustment is added to L_d as defined by the corresponding authority (see 6.5).</p>		

Sajnos, a zajszámításban pl. a (b) és (c) felismerés nem tükröződik, az ISO 1996-1:2003 korrekciói (Táblázat A.1) nem jelennek meg, így a zajszámítás eredménye, valamint az arra támaszkodó hatósági döntés a számunkra elfogadhatatlan.

Az ISO 1996-1:2003 (tehát ebben az engedélyezési eljárásban már kiadott és így ismertnek tetelezhető) akusztikai szabvány 6.1 pontja szerint:

„A kutatások szerint a hang spektrumának A-súlyozása egyedül nem elegendő olyan hangok megítélésére, amelyeket

tonalitás, lüktetés vagy számottevő **alacsonyfrekvenciás összetevők** jellemeznek. A lakóközösségek hosszútávú zavarásának figyelembevétele az ilyen jellemzőkkel bíró hangok esetén úgy történik, hogy az A-súlyozású zajterheléshez vagy az A-súlyozású időben állandó hangnyomásszinthez egy dB-ben kifejezett korrekciós tagot adunk.”

A szélerőmű, mint hangforrás, sajnos, mind a három jellemzővel rendelkezhet: A gép felépítéséből következően számottevő az egyébként alig csillapodó **alacsonyfrekvenciás tartományban** (20-100 Hz) a szélerőművek hangkibocsátási teljesítménye. Súlyosabb dolog, hogy a szélerőmű zaját modulálja a lapát zaja, ami a **lüktetés** forrása. Végül pedig, a mozgó és így részint egyenetlenül kopó szerkezeteknél egy idő után a sűrűlő felületek **tonális** (vagyis egy bizonyos frekvenciában domináns) **hangot** adhatnak, hasonlóképpen más forgó berendezésekhez (szivattyú, ventilátor, stb.). Igaz, új berendezéseknél tonális hang rendszerint nem mutatható ki, de a szélerőmű szerkezetének konstrukciójából következően a tonalitás idővel megjelenhet. Ez a probléma a szerkezet javításával orvosolható, de addig nagyon zavaró tud lenni.

Amennyiben a hangforrást egy vagy több, pszichoakusztikailag kedvezőtlen jellemző is terheli, úgy a szabvány korrekciót ír elő a különféle nap- és más időszakokra.

A zajszámítás eredményei, valamint a pszichoakusztikai korrekciókat előíró ISO 1996-1:2003 szabvány ismeretében megállapítható, hogy a Réh-pusztai lakóházra megállapított **éjszakai 50 dB határértéket a zajterhelés meghaladja**, azaz a kiadott építési engedély ellentétes a zajhatárértékeket tartalmazó 8/2002. EüM-KvM rendelettel (ismeretes, hogy ez a rendelet számítási eljárást nem ír elő, csak határértéket állapít meg).

Megemlítjük, hogy az ISO 1996-1:2003 szabványt szélerőművek zajhatásának számítására pl. Kanadában széles körben alkalmazzák. A hazai zajvédelmi szakma számára ez a szabvány nem ismeretlen, pl. a 2007. októberében Sopronban megrendezett „Zajvédelmi Szeminárium” konferencián dr. Illényi András, az MSZT „Zaj” Műszaki Bizottságának elnöke tartott előadást erről kb. 90 zajszakértőnek, köztük az államigazgatásban dolgozóknak.

Az a felismerés, hogy egy zajterhelés megállapításakor pszichoakusztikai korrekciókat kell figyelembevenni, nem újkeletű. Pl. a széles spektrumon sugárzó hangforrás hangjának az emberi fül érzékenységét leképező, frekvenciák szerinti A-súlyozása maga is egy pszichoakusztikai korrekció. A szélerőmű gyártója az erőmű zajkibocsátási teljesítményét is ennek megfelelően, A-súlyozással adta meg és a zajszámítás ezt az értéket használta fel.

A zajszámításban felvett Réh-pusztai „A” megítélési pont egy kb. tíz személy, köztük gyermekek által generációk óta lakott ház mellett, a tervezett szélerőműtől mintegy 330 m távolságra van – erről a körülményről a tervdokumentáció hallgat, a helyszíni bejárás on is részt vett építési hatóság pedig kivehetően figyelmen kívül hagy. A lakóházban **nem** az újdonsült ipartelep kezelőszemélyzete lakik, hanem a szegénység határán élő, csekély érdekérvényesítő képességgel rendelkező családok, akiknek a

környezetét 2005-ben éppen a beruházó kívánságára definiálták (éjszakai) 50 dB zajhatárértékkel jellemzett gazdasági területté Hárskút község területrendezési tervében (HTrT). Nem ismerünk az országban még egy szélerőművet, amelytől 330 m-re életvitelszerűen lakott lakóház lenne.

Mivel a tervezett biogázüzem és az ahhoz tartozó, folyamatos üzemű és szintén alacsonyfrekvenciás zajt kibocsátó gázmotor nem egészen 100 m-re lenne az említett lakóháztól (a pelletüzemről még nem szóltunk), arra a megállapításra kellett jutnunk, hogy a hárskúti Réh-pusztán egy kibontakozó emberkísérletnek lehetünk tanúi. Valószínűsíthető, hogy a kísérletben nyert egyedülálló klinikai tapasztalatok nagyban hozzá fognak járulni a megújuló energiaforrásokkal működtetett ipartelepek környezeti hatásainak helyes értékeléséhez.

A Hárskút belterületén felvett „B” megítélési pont helyzete és távolsága (773 m) álláspontunk szerint nem mértékadó, ugyanis a HTrT szerint a község beépítésre szánt területe a jelenlegi belterülettől még jó 200 m-rel a tervezett szélerőmű irányába nyúlik:

http://www.magasbakony.hu/szeleromu/hiteles_alapterkep_ann.jpg

A beépítésre szánt terület szélén, az Első Szélerőmű Per során a Nyeste Gábor okl. földmérőmérnök által meghatározott pont távolsága a tervezett szélerőműtől 588 m. Ez a távolság egyrészt országos viszonylatban is nagyon kevés, másrészt kisebb, mint az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal vonatkozó irányelveiben rögzített 10h távolság (esetünkben 660 m), ahol „h” a szélerőmű teljes magassága. **A beépítésre szánt terület szélén, előzetes számításaink szerint szintén nem teljesül az ott érvényes éjszakai 40 dB határérték.** A szélerőmű elhelyezése nem korlátozhatja a HTrT 2005. májusában által falusias lakókörnyezetnek definiált, beépítésre szánt terület felhasználhatóságát.

A zajszámítás a felhasznált szabványok közt megemlíti ugyan az MSZ 18150-1 mérési szabványt, ám a dokumentációban nem találtunk erre vonatkozó mérési adatot. Ez a mérési szabvány definiálja új üzemi hangforrások esetén a háttérhelés (vagyis a szélesebbésgfüggő környezeti zaj szintje) meghatározásának mikéntjét (gyakorlatilag az L₉₅ szintek meghatározásáról van szó). Tudomásunk szerint a Vépen és Újrónafőn felállított szélerőművek esetén ilyen mérésekre sor került, és nem világos, hogy a hatóságok ettől miért tekintettek el ebben az esetben.

Végezetül megemlítjük, hogy a környezetvédelmi felügyelőség az állásfoglalásában rögzíti, hogy a szakhatósági hozzájárulását a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendeletre figyelemmel adta meg, jóllehet ez a jogszabály a kérelem időpontjában (2007. november) még nem volt hatályos, a rendelkezéseit a 2008. január 1-je után indult eljárásokban kell alkalmazni. Megítélésünk szerint a nem hatályos jogszabályon alapuló szakhatósági hozzájárulás eleve semmisnek tekinthető.

Az élővilágra gyakorolt hatás

A telepítési helyszín két nagy, összefüggő NATURA2000-es terület (Északi-Bakony és Papod-Miklád) közti szűk folyosóra esik, **a NATURA 2000-esektől mért távolság nem egészen 100 m** (4. melléklet). Emlékeztetünk a környezetvédelmi felügyelőségnek a 2005. június 1-én kelt 81626-27/2005. számú határozatára, amely – ugyanerre a helyszínre – rögzíti, hogy **„A szélturbina rotorjai a madárvilágot veszélyeztethetik.”** Ugyanakkor a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (ún. NATURA 2000-es rendelet) 10.§ (1) és (2) szerint a természetvédelmi szakhatóság akkor járulhat hozzá egy beruházáshoz, ha megállapítható, hogy az nem veszélyezteti a NATURA2000 területet. Miután erről itt szó sincs, sőt, a természetvédelmi szakhatóság pontosan tisztában van a veszélyeztetés mibenlétével, ezért a szakhatósági hozzájárulását nem tudjuk elfogadni.

A tervdokumentáció 7. élővilágvédelmi fejezetében foglaltak olvastán megerősödött bennünk, hogy a telepítési terület valójában egy madártani értékekben bővelkedő **madarászparadicsom**, ahol a legkülönfélébb védett és fokozottan védett madarak fordulnak elő nagy számban és gyakran (kerecsensólyom, fekete gólya...), a tervezett szélerőmű rotorja által súrolt repülési magasságban is.

Éppen ezért érthetetlen, hogy mi alapozza meg azt a következtetést, hogy sem élőhelyvesztés, sem ütközéses pusztulás, sem egyéb zavaró hatás tekintetében a beruházás nem veszélyezteti a madártani értékeket.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a tanulmányban szereplő megállapítás (64.o.):

„Megítélésünk szerint az erdőszegélyektől számított 140-180 métere védőtávolság jó megoldást jelenthet a madártani értékek megóvása érdekében.”

a szerző teljesen szubjektív véleménye, amely nagyban eltér a fentiekben említett „Szélerőenergia és természetvédelem” c. kiadványban foglalt szakmai irányelvektől (11.o)

„A védett természeti területek, érzékeny természeti területek, élőhelyek stb. védelme érdekében biztonsági övezetet célszerű kijelölni, azaz ezektől a területektől 800-1000 m-nél távolabb javasolt a szélerőmű elhelyezése”

ráadásul a valóságban még a megállapításban szereplő 140-180 m védőtávolság sem teljesül (a NATURA 2000-es erdőtől ez a távolság inkább 90 m).

Ebben a körben ismét visszautalunk a Balaton-felvidéki Nemzeti Park 2004-es keletű, irányadónak tekinthető állásfoglalására az ugyanerre a helyszínre tervezett szélerőművekről és a NATURA 2000-esek kapcsolatáról.

Megemlítjük továbbá, hogy a telepítési helyszín az eddig bemutatottakon túlmenően érinti a KvVM Természetvédelmi Hivatala által meghatározott „Természetvédelmi szempontból jelentős területek” övezetét:

3. EGYÉB

Sajnálattal kell tudomásul vennünk, hogy a fenti észrevételeinket már csak fellebbezés formájában vagyunk képesek megtenni, ugyanis az engedélyezési eljárásba csak túl későn sikerült bekapcsolódnunk.

Ennek oka pedig az volt, hogy az engedélyezési eljárás kezdetén a MKEH honlapján a szélerőműnek otthont adó földdarab HRSZ-a tévesen volt feltüntetve: Hárskút 0113/12. Miután ez a földdarab lejtős erdőterület, a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterületének része, bizonyosak voltunk benne, hogy a természetvédelmi szakhatóság nem fogja a hozzájárulását adni a beruházáshoz és így nem tartottuk szükségesnek, hogy ügyfélként bejelentkezzünk. Jóhiszeműen azt feltételezzük, hogy a hirdetményen a hatóság véletlenül tüntette fel tévesen a telepés helyszínének a HRSZ-át.

Rögzíteni szeretnénk, hogy az ügyféli jogállás iránti kérelmünkre a mai napig nem kaptunk írásbeli választ. A hatóság ügyintézőjének szóbeli tájékoztatása szerint a kérelmünk pozitív elbírálását az jelzi, hogy az iratbetekintést a hatóság lehetővé tette a számunkra és a határozatot megküldi. Ennek értelmében ügyfeleknek tekintjük magunkat.

Az egyesületünket az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az illeték lerovását mellőzzük. Bejelentjük, hogy szervezetünknek a tavalyi évben vállalkozási tevékenységből származó jövedelem után társasági adófizetési, illetve eredménye után költségvetési befizetési kötelezettsége nem volt.

Hárskút, 2008. április 22. a Föld Napján

Mészáros Ferenc okl. építőmérnök
alelnök

Riz Balázs okl. építészmérnök
elnök

Somlainé Domján Margit
alelnök